Իսթանպօլ իչին սէնէվի
գըլմէթի 8 մէճիտ.
6 այլըգ 4 »
3 այլըգ 2 »

Թաշրալար իչին բօսթա
իւճրէթի պիզէ օլարագ.
Սէնէվի գըլ. 10 մէճիտ
6 այլըգ 5 »
3 այլըգ 21/2»

Կլաէն նիւսխէմիզ սաթըլըր իքի էսկի բարալըգ գայիմէյէ.

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻՒՆԱՑԻՒ ԵՐՃԻԵԱՍ

1295 ԹԸՇՐԻՆԻ ՍԱՆԻ 27
ՊԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ

1878 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 27 | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 9

1295 ՋԻԼՀԻՃՃԷ 16

Նօ. 3917

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը 1 ինճի տէֆա 3, Չինճի տէֆա 2, Յիւնճիւ վէ սայիր տէֆալար իչին 1 գր. իլան սըրասընա գօնուլմաեան իլան սաթըրը 5 ղշ.
Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Բէնճչինպինճ բազարընտա վագը Նօ. 41 Խրաւ խանընտա Կարապետ Յ. Փանոսեան խիմէ իրսալ խլընէճէք տիր.

ԽՍԹԱՐ

Միւբէթթիպլէրիմիզտէն իքի պիրատէրլէրին ճէնազէսի զուհուր իթմէքլէ, պու կիւն ղաչէթամըզ պիզգարուր եարըմ նիւսխէ չըգարըլմըշ տըր.

Պու կիւնքի նիւսխէ 50 բարա տըր.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 7 տէկտեմ.

Աֆղան իւմէրայի աղքէրլէ եէսինտէն պիր գըթ, Բիմարտէ Ինկիլիզլէր իլէ միւլագաթ իթմիշ. Հօրում օրտուկեահընտան հարէքէթ իտէն ժէնէրալ Բօպըրթ Խօտօթ Ֆօրգադ ն կէչիտինի միրուր իթթիյի հալտէ, Աֆղան մուհարիպլէրինէ խիթամ վուլմուշ նազարըյլա պագըլաճագ տըր.

Պօմպայ, 7 տէկտեմ.

Շէր օլտուղունա նէզարէն, Գապուլ էմիրի Ինկիլիզլէրէ արզը տէսլիմիյէթ իթմիշ տիր.

Լօնտրա, 6 տէկտեմ.

Աֆղան մուհարէպէսինէ սէպէպ օլան գաւլինինին պէյաննամէի վէրիլէն լայիհա, բաշար իրթէսի կիւնիւ մէճլիսի աեան վէ մէպուսանտէ մէվզըյի միւզաքէրէյէ գօնաճագ տըր.

Պիւքրէշ, 6 տէկտեմ.

Օսմանլը էսիրլէրինին մէմալիքի Շահանէյէ իատէսի հագգընտա Թանզիմ օլունան մուգավէլէնամէ տիւնքի կիւն իմզալանմըշ վէ պու կիւն մէճլիսի մէպուսան թարաֆընտան թաստիգ օլունմուշ տուր.

Պիւքրէշ, 7 տէկտ.

Էննիթէն թէշէքքիւլ իտէն հէյէթը վիւքէլա շու վէճհ'լէ տիր.

Ժան Պրաթիանօ, րէյիսի վիւքէլալըգլա պիրապէր տաշխիլիյէ նէզարէթինի էսալէթէն, վէ հարպիյէ նէզարէթինի վէքեալէթէն,
Մ. Ծիմիթրի Սթուրձա, մալիյէ նէզարէթինէ,
Մ. Ժան Գամբինանօ, խարիճիյէ նէզարէթինէ,
Մ. Սթանլօգա, ադլիյէ նէզարէթինէ,
Մ. Հէրէքիօ, նաֆիա նէզարէթինէ,
Մ. Ճէգանթէսի, մէզահիպ վէ մէարիֆ նէզարէթինէ թայինն օլունմուշլար տըր.

Պէշթա, 7 տէկտ.

Ավուսթրիա մէպուսան մէճլիսի իւչ իճթիմաի ազիմինտէ գօնթ Անտրասինին բոլիթիգասընա տայիր միւզաքէրէ իտ իլէ իշթիղալ իթմիշ, վէ միւշարիլէյհ մուխալիֆլէթ թարաֆտարլարընըն շիքեաեաթընա մուգաբէլէ ճէվապ վիրէրէք ճէրճը իթիրաղաթա մուվաֆֆագ օլմուշ տուր.

Պունուն իւզէրինէ խարիճիյէ պիւտճէսի իթթիֆագը արաեա եազըն պիր էքսէրիյէթլէ գապուլ իտիլմիշ տիր.

Պօսնա վէ Հէրսէք մէսարիֆի իչին 1879 սէնէսինէ մէսարիֆը հարպիյէ օլարագ 15 միլեօն ֆիօրին թախսիս օլունմուշ իքէն, պու կիւն մէճլիսը մէպուսան, թախսիսաթը մէզքուրէնին, 20 միլեօն ֆիօրինէ իպլաղը հագգընտա վուգու պուլան ուսուլը հարպիյէ նազըրը թարաֆընտան իլթիմաս օլունան թէքլիֆի գապուլ իթմիշ.

ԱԺԱՆՍ ՌԷՕՅԹԸՐ

Լօնտրա, 7 տէկտ.

Աֆղանիսթան էմիրինին տէսլիմիյէթի հավի Հինտիսթան վալիսինէ կէօնտէրտիյի մէքթուպուն մէալի մաթիւմ օլմուշ տըր. Մէքթուպտա մէզքիւր, Աֆղանիսթան գալէսընըն ալընմասը իւզէրինէ կէօնտէրիլմիշ տիր. Պունտա էմիր, վագըթի իլէ Ինկիլիզ սիւֆէրասընը, Աֆղանիսթանը իսթիգլալը մանէվ օլուր գօրգուսույլա գապուլ իթմէմիշ իսէ, վէ Ինկիլիզլէրա հագգընտա պիր կէօնա խուսումէթի օլմատըղընը, վէ միւնասէպաթը գատիմէնին իատէսի իւմիտինտէ պուլունտուղունու, վէ մուվագգաթէն պիր քիւչիւք սէֆիր կէօնտէրիլմէսի հալտէ գապուլ իտէճէկինի պիլտիրմիշ տիր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մարտին սանճաղը միւթասարրըֆըլըղը, Էրզինճան միւթասարրըֆը սապըգ Խուրշիտ բաշա հազրէթլէրինէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր.

—

Իսթանպուլտէ կէօրէ, սատրազամ հազրէթլէրինէ կիտիպ, իֆատէյի մէսալիհ իթմէք իսթէյէնլէրին էսկիտէն օլտուղու կիպի, նիզամսըզ վէ գայտէսիզ միւրաճաաթ, վէ վագըթլը վագըթսըզ զիեարէթ իթմէքլիկին էօնիւ ալընմագ իւզրէ, ուսուլը միւրաճաաթը միւհթէվի պիր նիզամ թէրթիպ օլունմագտա իմիշ: Պու նիզամնամէ հիւքմինճէ, պունտան պէօյլէ սատրազամ հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմէք իսթէյէնլէրին, պիր տէֆթէրէ իսիմլէրինի գայտ իլէ նէէ տայիր իֆատէլէրի օլտուղունու պիլտիրմէլէրի լազըմ կէլէճէք, վէ պատէհու թայինն օլունաճագ կիւն վէ սաաթտէ խապէր ալարագ, կիտիպ միւշարիլէյհ հազրէթլէրինէ, գայտ քէլիմաթսըզ արզ օլարագ, իֆատէյի մասլահաթ իթմէլէրի իգթիզա իտէճէք տիր.

—Վագըթլը ալըղը մալիյէթա նազարէն, Մալիյէ նէզարէթինտէ, ուսուլը նէզարէթին մէրքէզի միւզաքէրաթը օլմագ, վէ քիւլլիեաթ ու միւֆրէտաթ, ուսուլը նէզարէթին վիրէճէկի րէյ վէ գարար իւզրինէ, ճանիպը նէզարէթտէն իճրա գըլընմագ իւզրէ, պիր մէճլիս ուսուլը մալիյէ թէշքիլ գըլընաճագ տըր: Ֆէվգալատէ նէզարէթ, վարիտաթ վէ մէսարիֆաթը ուսուլիյէ, վէ սանտըգ վէ մուհասէպաթը ամիրա, վէ ուսուլը թահրիրիյէ խաւաէի իթթիխաղըյլա պէչ խարճէ միւնզաճիմ օլաճագ, վէ հէր տայիրէնին պուտճէսասըյլա էրքեանը, էհլ վէ միւճէրրէպ զէվաթ օլմագ իւզրէ, էնթիխապ օլունաճագ տըր: Պու կիւնքի կիւն տայիրէյի նէզարէթտէ պիւյիւք քիւչիւք 1200 գատար մէմուր պուլունտուղու հալտէ, տէրտէսթի իթթիխազ օլան գալիտէյի ինգիլապիյէ իլէ ուսուլը նէզարէթ, նիհայէթ թախմին օլունտուղունա կէօրէ, 250 քիշի իլէ իտարէ օլունմագ իմքեան թահթընա կիրէճէք տիր: Նէզարէթճէ իթթիխատարընա լիւզում կէօրիւլմէքտէն նաշի իխրաճ օլունմալէրի լազըմ կէլէն մէմուրլար իչինտէ իգթիտար վէ էհլիյէթլէրի օլանլար, հալլէրինէ միւնասիպ, վէ տէվլէթ ու մէմլէքէթէ մէնֆաաթը ճալիպ խըտըմէթլէրտէ գուլլանըլաճագլարը միւխիլլու, միւթէգաիտ օլմագա միւսթահագ օլանլար սախի, Բուսումաթ էմանէթինտէ օլտուղու կիպի, պիր նիզամ թէվճիհան միւնասիպ մաաշ իլէ թէգաիտ խըլընաճագ տըր: Էրքեանը նէզարէթին վէ անտէն սօնրա թաշրալարտա պուլունան մէմուրլարըն մալիյէտէն վազիֆէ մէմուրէլէրի պու վէճհ իլէ թէնսիգ օլունուպ, հէր մէմուր վազիֆէսի տախիլինտէ, քէնտիսինէ իւրէքիւք օլան մէմուրա գարշը մէսուլ օլաճագ, վէ մէսուլիյէթ պու վէճհ իլէ թէսալսիւլ պուլաճագ տըր.

—Ցիւնքի կիւն Աւուսթրիա սէֆիրի մաբէյնի հիւմայունա կիտէրէք, հուզուրը Շահանէյէ չըգմըշ տըր.

—Ցիւնքի կիւն Րումանիա սէֆիրի Մ. Պրաթիանօ հուզուրը շահանէյէ չըգմըշ, վէ անտէն մէմլէքէթի ճանիպինէ ազիմէթ իթմիշ տիր.

—Հալը խուտանտէ պուլունան Պէտիրխան բաշա զատէլէր, իգհարը նէտամէթ վէ աէվլէթի Ալիեէնին գիյրի աթըֆէթինէ տէխալէթ իթտիքլէրինէ տայիր Պապը Ալիյէ պա թէլէկրաֆ պիր տէխալէթնամէ արզ իթմէլէրի իւզէրինէ, քէնտիլէրինին մազհարը աֆվ ու միւսաատէ օլտուղլարը Տիարպէքիր վալիսի վասըթասըյլա ճէվապէն պիլտիրիլմիշ իսէ տէ, պունլար հէր նէ միւթալաեա մէպնի իսէ, ճէզրէտէն ֆիրար էյլէտիքլէրինտէն, վալիյի միւշարիլէյհ հէնուզ ճէվապը աֆվը քէնտիլէրինէ թէպլիղ իտէմէմիշ տիր: Մուախխարէն ալընան մաալումաթա նազարէն, միւմաիլէյհիմատէն Օսման պէյ Թէքրար ճէզրէեէ աւտէթ իթմիշ, վէ Հիւսէյին պէյ տախի պիր միւտարէքէթտէ մէճրուհ օլմուշ տուր.

—Սատրազամ հազրէթլէրի, Թէպրիք իչին ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ հուզուրը ալիլէրինէ չըգան Ամէն. Օրթագան Պատրիարք Հայր հազրէթլէրինի գապուլ իթտիքլէրի սըրատա աթիտէքի նութգու իրատ պույուրմուշլար տըր.

«Ումումա իճրայի ատալէթէ մէմուր օլտում: Քեաֆֆէյի թէպաայի Շահանէսինին քեամիլէն միւսավաթ իւզրէ պուլունմասը, արզու հիւմաեունլարը պուլունան չիվքէթլու Սուլթան Համիտ խան էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին պու պապտէ էվամիրի շահանէլէրինի իճրա իտէճէյիմ: Թահթը իտարէյի րուհանիյէն'զտէ պուլունան Էրմէնի միլլէթ տաշլարընըզա իւթէ պու եասա իւզրէ իտարէ օլունաճագլարընը, վէ հէր նէվի ատալէթին իճրա օլունաճաղընը պէեան իտէպիլիրսինիզ: Մէմուրիեէթլէրէ կէլինճէ, պիլա խըթիսնա էն միւգթէտիր օլանլարա թէվճի օլունաճագ տըր: Մէմլէքէթիմիզ, վաթանը ումումի օլմագ միւնասիպէթիյլէ վէգայիֆի տէ ումումա այիտ տիր: Պիզ ճէմաաթի չէրիֆէտէ վէզայիֆի տախիլինտէ իճրա իթտիկիմիզ հալտէ, սիզ տախի քիլիսէլէրինիզտէ տուա օգուեօրսունուզ, փագաթ պիլա խըթիսնա քեաֆֆէմիզ պու վաթանըն էվլատը, վէ պու գաթը հազրէթի միւլքտարինին սատըգ թէպաասըեըզ: Պու մինհատ իւզրէ կիտէր իսէմ, իշթէ օ վագթ վէլինիմէթը պիմիննէթիմիզ փատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին էվամիրի շահանէլէրինի քեմախիլէք իճրա իթմիշ օլաճաղըմ: Պէն, եալընըզ գաթը հազրէթի Բատիշահինին արզուի շահանէլէրինին փէշտի, վէ էֆքեարը հիւմաեունլարընըն թէրճէմանը օլտուղումու թէքրար իտէրիմ.»

—Պէօյլէ վէ քիւչիւք քեաֆֆէյի միւֆէրայի տիւէլի էճնէպիյէ, պաշ թէրճիմանլարըյլա պէրապէր ճումա իրթէսի կիւնիւ Պապը Ալիյէ կէլէրէք սատրազամ հազրէթլէրինէ իճրայի մէրասիմը թէպրիքտէն սօնրա, խարիճիյէ տայիրէսինտէ, նաֆիա նազըրը օլուպ խարիճիյէ վէքեալէթինտէ պուլունան Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրինէ տախի րէսմը թէպրիքի իֆա էյլէմիշլէր տիր.

—Խասսա միւշիրիյէթի, սէրասքէրլիք մէնսէպը ճէլիլինէ իլավէ պույրուլմուշ իքէն, սարայը հիւմաեունտա մաայէթլէ հիւմաեունտա միւշիրլիկինէ մախսուս տայիրէնին էվվէլքի կիպի սէրասքէրը լահագ գալմագ Օսման բաշա հազրէթլէրինէ թախսիսէ իրատէ պույրուլմուշ տուր.

—Եափագ կիրիտ վալիսի Գօսթագի բաշա հազրէթլէրի էվէլիսի կիւն Տէրսաատէյէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր.

—Պուլղարիսթան թահտիտը հուտուտը նա մէմուր Թահիր բաշա հազրէթլէրինին թահթը րիասէթինտէ օլարագ Պալաթա սարայընտա թէճիմիլի իտէն միւխթէլիթ գօմիսիօնա, ճումա իրթէսի կիւնիւ մահէլլի մէզքիւրտէ տէվլէթը Ալիեէ գօմիսէրլէրի թարաֆընտան միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ վիրիլմիշ տիր.

— Ալաֆրանկա Նոյեմպէրին 19 ընտա Րուսչուգըն Նիգօպօլէ թէրաքիսինտէ աս-գուզ Թօրբոլ աթէչ ալըպ, ամէլէտէն օն ալթը քիշի Թէլէֆ օլմուշ տուր.

—Կէչէն ճումա կիճէսի ֆուրթունա մինասիպէթիյլէ, Սալը-Բազարընտա լէնկէրընտազ օլան իքի եէլքէն կէմիսի իլէ պաշզը ուֆագ Թէֆէք գաեըգլար գազազէտէ օլտուղու միսիլլու, կիճէ սաաթ պէշ րատէլէրինտէ Զանագ գալէատան կէչմիշ օլան Մարսիլեա բօսթա վափօրու օրատա 9 սաաթ Թէվգըֆ իթմէկէ մէճպուր օլմուշ օլտուղունտան անճագ ճումա ազշամ Տէրսաատէյէ կէլէպիլմիշ տիր.

Օ կիճէքի շիտտէթլի լօտօս րիւզկեարընըն Թէշվիրի իլէ տէնիզլէրտէ հասըլ օլան տալղալարտան Գում-Գաբու վափօր իսկէլէսի խարապ օլմուշ, վէ Թօբխանէտէ Գըլըճ Ալի բաշա ճամիի շէրիֆի մինարէսինին տախի ալէմի տիւշմիւշ տիւր.

—Եունան հէյէթի վիւքէլասընըն մէրվիճի էֆքեարը պուլունան Էթնիգօն Բնէվնա նամ ղազէթանըն պէեանընա կէօրէ, ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրի Աթինաեա վասըլ օլմուշլար տըր.

Միւշարիլէյհին Աթինաեաքի մէմուրիեէթի Թասհիհի հուտուտ մէսէլէսի հագգընտա Եունան գապինէթօսույլա միւզաքէրէ իթմէք, վէ Եունանըլար Եանեա վէ Թէրհալատան վազ կէչմէք շարթըյլա, պէէնի տէվլէթէյն Թէտաֆիի վէ Թէտարրուգի պիր իթթիֆագ մուահէտէսի ագտ իթմէքտէն իպարէթ իմիշ.

—Գալաթատա Գրէտի Լիօնէ պանգասը տիրէքթօրու Մ. Մէրսիէ էվվէլքի կիւն Մարսիլեա բօսթասըյլա Տէրսաատէթէ աւտէթ էյլէմիշ տիր.

—Պանգը Օսմանի թարաֆընտան Լօնտրա ղազէթալարընտա կէօրիւլէն պիր իլանա նազարէն, 1877 սէնէսինտէ ագտ օլունան միւսթագրազի Օսմանիյէ իսթիգրազընըն պէշ միլեօն լիրայի ըսթէրլինէ պալիղ օլան մըգտարընա մախսուսէն, պու քէրրէ 25.860 ըսթէրլին թէստիյէ օլունարագ, գուրալըտա 6 գըթա պէհէրի պէշ եիւզլիք, վէ 194 գըթա պէհէրի եիւզլիք, վէ 44 գըթա պէհէրի էլլիլիք, վէ 63 գըթա պէհէրի եիրմի պէշ լիրայի ըսթէրլինլիք թահվիլաթ իխրաճ գըլընմըշ.

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՑԱՍԸ

Իսհ. Ումում. 25 Նոյեմ. ազշամ գր.	12	30
Իսհ. Ումում. 27 Նոյեմ. սապահ աչ.	12	33
Էն եիւքսէք	12	33
Էն աշաղը	12	32
Սաաթ 7 տէ	12	32
Խազինէ 63 (Մուխթօն) 6 0/0 Ֆր.	70	
» 65 (Մուրթօն) 6 0/0 Ֆր.	73	
» 69 (Բինար) 6 0/0	70	
» 72 (Պօնտուիրէգօր) 9 0/0	21	1/2
» 73 (Բինար) 6 0/0	63	
Բումէլի Շըմէնտըֆէր	45	
Բէգօր Ֆր.		
Հէվալէսիզ Ֆր.	2	1/2
Աղչէ Փարահի 0/0	10	

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէր. 6 0/0 Լ. 0	4	35
Սօսի. ժէն. 6 0/0 Լ. Ս. գր. ք.	4	26
Իսթանպօլ Պանգասը գ. ք.	6	5
Սօսիէթէ Օթթօման Լ. Ս. գ. ք.	3	
Թրամվայ 5 0/0 Դ. գ. ք	1	40
Լավրիօմ (մատէն) գ. ք. Ֆր.	66	

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱՑԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշում		Ղրշ.	Փր.
Ինկիլիզ լիրասը		108	34
Ֆրանսըզ ալթունու		87	6
Բօլ		89	12
Գըրըմիզ ալթունու		51	10
Պէեազ մէճիտիյէ	փարըզ	6	36
Չէթէալիք	փարըզ	21	20
Պէշլիք	փարըզ	21	
Պագըր	փարըզ	79	
Նագտօն գայիմէսի գարիք		9	45

ԳԱՅԻՄԷՆԻՆ ԲԻԱՑԱՍԸ

Էն եիւքսէք	357	
Էն աշաղը	357	
Սաաթ 7 տէ	356	20
Նիւզիւզ գայիմէ պագըր հիսասը իլէ	49	20

Կիրիտ նիզամնամէսինին թէմամիի իճրասըյլա պէրապէր պազը Թաահլաթ ու իսլահաթընը ամիր Խաթթը Հիւմաեունիլէ իհսան պույրուլան ֆէրմանըն սուրէթի տիր ·

ՆՈՒՐԷԹԸ ԽԱԹԹԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

(Մուճիպինճէ իճրաարը)

«Տէսթուրը մուքէրրէմ մուշիրի մուփախխամ նիզամ իւլ ալէմ մուտէպպիրը ումուր իւլ ճումհուր պիլ ֆիքրիս սաքիպ մութէմմիմի մէհամ իւլ էնամ պիլ րէյիլ սահիպ մուժէհհիտ պինեաան իւլ տէվլէթ վէլ իգպալ մուշէյյիտ էրքեան իւս սաատէթի վէլ իճլալ էլ մահֆուֆ պիսընուֆը ավաթըֆ իւլ մէլիք իւլ ալէա Կիրիտ վիլաեէթի վալիսի օլուպ պիրինճի րութպէ Մէճիտի վէ իքինճի րութպէ Օսմանի Նիշանը զիշանլարընը հայիզ վէ համիլ օլան վէզիրիմ Ալէքսանտր փաշա ատամ Ալլահ ու Թաալէա իճլալէհու Թէվգիի րէֆիի Հիւմաեունումվասըլ օլըճաք մալիւմ օլա քի Կիրիտ ճէզիրէսինին ուսուլը իտարէսի հագգընտա 1284 սէնէսի Րամազանընըն 25 ինճի կիւնիւ Թարիխլըյէ Թաահիր ու իշա գըլընմըշ օլան էմրը շէրիֆտէ մէզգուր վէ մուէսսէս օլան նիզամնամէնին Թաահիլ ու իսլահը խուսուսընտա տայիր վուգու պուլան մուսթէտիեաթըն Թէտգիգի իչին ասաքիրի նիզամիէյի Շահանէմ մուշիրանընտան էրքեանը հարպիէ րէյիսի պուլունան մէ մուբասսա Օսմանի վէ պիրինճի րութպէ Մէճիտի նիշանը զիշանլարընը հայիզ վէ համիլ օլան տէսթուրը մուքէրրէմ մուշիրը մուփախխամ նիզամ իւլ ալէմ վէզիրիմ ղազի Ահմէտ Մուխթար փաշա ատամ Ալլահ ու Թաալէա իճլալէհու իլէ մութէհհայիզանը րիճալը տէվլէթը Ալիէէմտէն, վէ մէհաքիմէյի Թէմեիզ ազասընտան իֆթիխարիւլ է' ալէա վէլ է' ազամ Սալիմ էֆէնտի տամէ իւլ ուլուհու կէչէնտէ մութաալիգ օլան էմր ու իրատէյի Սէնիէյի մուլիւքեանէմ մուճիպինճէ օլ Թարաֆա իզամ օլընմըշ իտի : Մուշարիլէյհիւմա ճէզիրէնէ վիսուլլէրի իւզէրինէ հուզուրի լազըմ կէլէնլէրինտէն մուրէքքէպ մախսուսէն աղտ օլունան մէճլիստէ մուսթէտ'եաթը մարուզէ պիթթէտգիգ, Թաահի գարարկիր օլան օն ալթը մատտէյի, վէ պազը ֆըգրայի մախսուսէյի շամիլ թանզիմ ու Թագտիմ օլունան վարագատա

Պիրինճի մատտէ— Կիրիտ նիզամնամէյի մախսուսու քէմաֆիիւսսապըգ մէրի իւլ իճրա օլուպ, եալընըզ պազը եէրլէրի պէր վէճհի զիլը Թաահիլ ու իքմալ օլունուպ, գանօնը էսասի տախի նիզամնամէյի մէզքիւր ահքեամընը ֆէսխ իթմէյէճէք տիր :

Իքինճի մատտէ— Վալիյի վիլաեէթ Կիրիտ նիզամնամէսինէ թէվֆիգան Նասպ օլունուր. մուտտէթը մէմուրիեէթի պէշ սէնէ օլաճագ տըր :

Իւչիւնճիւ մատտէ— Մէճլիսը ումումի, 80 նէֆէր ազատէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, 49 ը Խրիսթիան վէ 31 ի Իսլամ օլարագ Թէշքիլ օլընաճագ տըր :

Տէօրտիւնճիւ մատտէ— Մէճլիսը ումումինին մուտտէթը իճթիմաիէյի սէնէվիէսի քըրք էվվէլ 40 կիւն օլաճագ տըր : Շու գատար քի պու իքի սէնէ իչին իչլէրի մուտտէթը մէզքիւրէտէ իթթամ պուլունամամասընտան տօլայը իճապ իտէր իսէ, եալընըզ 20 կիւն մուտտէթ վէրիլէճէք, վէ մուզաքէրաթը ալէնի օլաճագ տըր : Էլյէվմ տէսթուր իւլ ամէլ օլան նիզամաթ ու գավանինը Օսմանիէնին թէթպիքի զըմնընտա հէնուզ նօգսան կէօրիւնէն ճէզա վէ հուգուգը ուսուլը մուհաքէմէ, վէ նէվահի նիզամնամէլէրինի մէճլիսը ումումի տէրհալ պիթթանզիմ Պապը Ալինին րէյ ու թէնսիպինէ արզ իթմէք սէլահիէթինի հայիզ օլաճագ տըր : Ձէքր օլունան նիզամնամէլէր, հուգուգը տէվլէթէ թօգունմայըզը, վէ նիզամաթ ու գավանինը Օսմանիէնին էսասընա մուղայիր պուլունմայըզը հալտէ Թաստիգ օլունաճագ տըր : Պունտան պէօյլէ նիզամաթը մէրիէնին տահիմը քիֆաեէթինի իքմալ զըմնտա, սըրֆ մէնաֆիի մահալլիէնին իճապ իթտիրէճէյի Թաահիլաթը իճրանէ կէլինճէ, մէճլիսը ումումի օլ պապտէ սուլիյանը էքսէրիէթը արա իլէ գարար վիրտիլի Թաահիլաթը Պապը Ալինին Թէնսիպ ու Թաստիգինէ արզ իթմէք սէլահիէթինիտէ պուլունաճագ, վէ սուլիյանը էքսէրիէթը արա գազանէսի եալընըզ պու պէնտին ճումլէյի ախիրէսի հուքմինին իճրասընտա գալաճագ տըր :

Պէշինճի մատտէ— Իճապաթը մահէլլիէնէ կէօրէ, Խրիսթիան գայմագամլար, Իսլամ գայմագամլարտան զիեատէ Նասպ իտիլէճէք տիր :

Ալթընճը մատտէ— Իտարէ մէճլիսլէրինին հէյէթի քէլէմլէ Թէրէքքիւպ իտէճէք տիր : Պունտան պէօյլէ րէյիսի Թապիիլէրի օլան վալի վէ մութէսարրըֆ վէ գայմագամլարտան պաշգա մէմուրինի սայիրէտէն քիմէսնէ ազա օլմաեաճագ տըր :

Եէտինճի մատտէ— Գուվվէյի ատլիէ, գուվվէյի իճրաիէտէն այըր վէ միսթագիլ օլաճագ տըր : Հէյէթը մէհաքիմ սապըգը վէճհլէ գալաճագ տըր, ֆագաթ պու պապտէ մէճլիսը ումումի Թաասըրուֆա էնֆա վէ իճրայի ատալէթէ տահա գապիլիէթլի պիր սուրէթը Թէրթիպաթ պուլապիլիր իսէ, Պապը Ալինին Թէնսիպ ու Թաստիգինէ արզ իտէպիլէճէք տիր :

Սէքիզինճի մատտէ— Վալինին պատէմա պիր մուշավիրի օլուպ, վալի Իսլամ օլտուղու հալտէ մուշավիրի Խրիսթիան, վէ Խրիսթիան իսէ մուշավիրի Իսլամ օլաճագ տըր :

Տօգուզունճու մատտէ— Ճէզիրէտէ ալէլ ումում ումուրը Թահրիրիէ, վէ մէհաքիմ վէ մէճալիսին զապթ ու մազպաթալարը Թիւրքի լիսան իւզրէ ճէրէեան իտէճէք, անճագ Իսլամ իլէ Խրիսթիան ալէլատէ Րում լիսանըյլա սէօյլէշտիքլէրինտէն, մէճլիսը ումումի վէ մէհաքիմտէ մուզաքէրաթ լիսանը Րումի իւզրէ ճէրէեան իտէճէք տիր :

Օնընճը մատտէ— Վալիտէն մատա պիլճումլէ մէմուրըն տախի ուսուլ ու նիզամաթը մէրիէնէ թէվֆիգան Նասպ ու Թային օլընաճագլար իսէ տէ, եէրլիտէն էվսաֆը լազըմէյի հավի զէվաթ պուլունտուղու հալտէ րիճհանիեէթի օլաճագ տըր :

Օն պիրինճի մատտէ— Մէճլիսը ումումի աշար ուսուլի իչին, տէվլէթ վէ էհալիճէ տահա էնֆա պիր սուրէթը Թահրիրլէ պուլունտուղու հալտէ, Թէնսիպ վէ Թաստիգը տէվլէթէ արզ իտէճէք տիր :

Օն իքինճի մատտէ— Կիրիտ ճէզիրէսի ժանտարմա հէյէթինին Թէշքիլի իչին եէրլիտէն Թալիպ օլաճագ Իսլամ վէ Խրիսթիանլարը, հիւքիւմէտիէ նիզամընա թէվֆիգան ալըզ վէ գապուլ իտէր : Պունլարըն տահմի քիֆաեէթի Թէհազզուգ իթմէտիգճէ, մէմալիքը մահրուսէնին էհալիսի սայիրէսինէ մուրաճաաթ օլընմաեաճագ, վէ ալայ պէյի Տէրխաստէթ տէն Նասպ ու Թային օլունուպ, զապիթանը սայիրէսի մահէլլի հիւքիւմէթի նիզամընա Թէվֆիգան Իսլամ վէ Խրիսթիանտան ինթիխապ վէ Թային, վէ Տէրխաստէթտէն Նասպ օլունաճագ տըր : վէ պունլարըն զապիթան վէ նէֆէրաթընա մախսուս Թագաիւտ սանտըղը Թէէսիս, վէ Նիզամը մախսուս Թանզիմ իտիլէճէք տիր :

Օն իւչիւնճի մատտէ— Մէսարիֆճէ, գախտէյի Թաասըրրուֆիէճէ րիաեէթ օլունաճագ, վէ ասաքիրը Նիզամիէնին մէսարիֆի, վէ կէօմրիւք վէ տուխան վէ Թուզ րուսումու իլէ էյէէմ վիլաեէթ պիւտճէսինտէ օլուպ, հիւքիւմէթը մահէլլիէէ Թարաֆընտան իտարէ օլունմըէլէն, վէ պատէհու Թէֆրիգի մուգարրէր օլան էմվալը վագըֆիէէ հասըլաթ ու մէսարիֆաթը խարիճ Թուբուլարագ, հիւքիւմէթին պագի վարիտաթընտան մէսարիֆաթը պիթ թէնզիլ, վարիտաթը սաֆիէսինին Նըսֆը խազինէյի ճէլիլէյէ վէ Նըսֆը տիկէրի, պիրինճի տէրէճէտէ հավախանէլէր, իքինճի տէրէճէտէ մէքթէպլէր, վէ իւչիւնճիւ տէրէճէտէ խասթախանէլէր, վէ տէօրտիւնճիւ տէրէճէտէ լիման վէ եօլլար կիպի մէնաֆիի ումումիէէ տայիր մէճլիսի ումումի Թարաֆընտան գարարլաշտըրըլաճագ ամէլիեաթըն իճրասընա սարֆ օլունաճագ, վէ հէր սէնէ Թէգարրուր իտէն վարիտաթ ու մէսարիֆաթ պիւտճէսինտէ Թային օլունտուղու իւզրէ տէվէրան իթտիրիլիպ իթտիրիլմէտիյի գազինէսինին Թասգիգ ու Թէտգիգի, մէճլիսի մէզքիւր Թարաֆընտան իճրա գըլընաճագ տըր, շու գատար քի, պալէտա ճիզը օլունան վարիտաթ, մէսարիֆէ Թէգապիլ իթմէտիյի, վէ Թէքսիրը վարիտաթ իչին հիւքիւմէթը մէրքէզիէնին մէսայի ատախի սարֆ օլունուպ տա եօլու պուլունամամասընտան Նաշի մասարիֆ վիրիլէմէտիյի հալտէ, պու մասարիֆ ահըղընը գարամագ իչին, ճէզիրէնին օ սէնէ կէօրիւլէ հասըլաթընտան Նըսֆընա գատար պիր մէպլաղ Թարաֆը տէվլէթտէն վէրիլէճէք տիր :

Օն տէօրտիւնճիւ մատտէ— Դայմէ ճէզիրէտէ Թէատիւլ իթմէճէճէք, վէ մէմուրին մաաշաթը մէթալիք օլարագ Թէավիյէ իտիլէճէք տիր :

Օն պէշինճի մատտէ— Տէվլէթը Ալիեէնին նիզամաթ ու գավանինինէ թէվֆիգան ճէզիրէտէ ճէմիէթը իլմիէլէրլէ մաթպաալարըն Թէէսիսի, վէ էվրագը հավատիսին Թապ ու Նէշրի ճայիզ օլաճագ տըր :

Օն ալթընճը մատտէ— Շիմտի իսթիգլալը մէհաքիմէ, վէ գավանինի մէրիէնէ, վէ ճէզիրէ Նիզամնամէսինէ մուղայիր էվամիրը ալիէէ կէլիր իսէ, մէվգըյի իճրաէ գօնըլմաեաճագ տըր :

Մէրզուր մատտէ : Աֆվը ումումի իլան օլունաճագ տըր : վէ զէրրատէն պագայայի միրիէէ Թալէպ օլընմաեաճագ տըր . Չու գատար քի զիմմէթը միրիէլէրի օլան մուլթէզիմէր իլէ էմանէթ իտարէ մէմուրլարը հագգընտա մուգատտէմճէ կէլմիշ օլան իրատէ մունտէրիճաթընա թէվֆիգ մուամէլէ օլունաճագ տըր : Վէ սիլահլարընըն եանլարընտա գալմասը իչին էհալիէէ մուսաատէ օլունաճագ , վէ ֆագաթ հիւքիւմէթին րուխսաթը օլմատըգճա քիմսէ սիլահ իլէ կէզմէյէճէք տիր : Պէգուտարէթ օլան մէտռուպարըն Թէսճիլը տէմլէքէրի իչին 1866 մուգատէմէնտան էվվէլ աղտ օլունան մուգավէլէ մէսօլէսինին գաթիեէն հալլի իչին պիր սուրէթը Թէսվիէէ պուլունաճագ տըր : 1866 վագըասընտան տօլայը մուվագգաթէն զապթ օլընմըշ օլան մալաթ, օ զապիտէն ֆիրուխթ իտիլմիշ էմլաք ու ազար վար իսէ, հիւքիւմէթը մահէլլիէէ պունլար իչին Պապը Ալիէէ պիլ մուրաճաա իւֆիայի մուգթէզասընա պագաճագ տըր : Խրիսթիան իթամ սանտըգլարը հագգընտա ճէզիրէնին պէշ զիմմիօվիրանտիասը Թարաֆընտան Թագտիմ օլընմըշ օլան նիզամնամէ պուրաճա պիթթէտգիգ էմրի Թաստիգի Պապը Ալիէէ արզ օլունաճագ տըր : Ֆէրագաթ սէնէտլէրինտէն մաատա պիլճումլէ մուգավէլաթ վէ պիր էմլաքա տայիր սէնէտաթըն ազտ ու Թանզիմի, վէ րէհին ու ամանաթ վագ ու գայտը իչին ճէզիրէտէ ազլամը մախսուսէ Թէշքիլ իտիլէճէք տիր «տէյի մուհարրէր օլտուզունտան, մէվատտ ու ֆըգրաթը մէզքիւրէ էնճիւմէնը մախսուսը մուզաքէրէյէ ֆիլխամմթա պիլ մուզաքէրէ, Թաահիլաթը մուգարրէրէ, մուքթէզայի մէվգը վէ հալէ մուվաֆըգ օլտուղըյլա, իֆայը մուքթէզիեաթը Թէնսիպ ու Թէսվիպ գըլընմըշ, վէ քէյֆիէթ Թարաֆը էշրէֆը Պատիշահանէմէ արզ իլէ, լէտէլ իսթիզան մուճիպինճէ իճրասը խուսուսունա էմր ու իրատէյի սէնիէյի մուլիւքեանէմ մութաալլիգ ու շէրէֆսուտուր օլարագ, մուգթէզայի միւնիֆի իւզրէ, իֆհամէն վէ իլանէն տիվանը Հիւմաեունումտան իշ պու էմրը ճէլիլի իւլ գատըր իսսար, վէ պալէտա խաթթը Հիւմաեունու չէվքեթմագրունը շաշանէմ պիթթէքրար Թիւխար օլունմուշ տուր : Սէն քի վալիյի մուշարիլէյհսին, վիւսուլու ֆէրմանը ճէլիլ իւլ իւնվանը մուլիւքեանէմտէ քէյֆիէթ էմր ու իրատէյի սէնիէյի մուլիւքեանէմէ պիլճումլէ էհալիէէ իլան ու իշաաթ վէ ասլինէ գայթ ու իշարէթլէ, տայիմէն վէ մուսթէմիրրէն հիւմնիւ իճրասը խուսուսունա մէզիտտը իթինա վէ տըգգաթ վէ հէր պիր ֆէրտ Թարաֆընտան խիլաֆընտա հարէքէթ վուգու պուլըմամասընա սարֆը մէսայի վէ մագտէրէթ իյլէեէսին : Թահրիրէն ֆիլ եէօմ իլ խամիս վէլ աշրին մին չէհրի զիլգատէթիւս շէրիֆէ լիսէնէթի խամս վէ թէսային վէ միաթէյն վէ էլֆ ::

Կէչէնլէրտէ Իթալիա գրալընա սույքասթ իտէն Ճիօվաննի Բասավանթըն քէնտի վալիտէսինէ եազմըշ օլտուղու չու ատըտէքի մէքթուպ, Րումա Գազիթալէ նամ ղազէթատա կէօրիւլմիւշ օլմաղլէ, Թէրճէմէսինի պէր վէճհի ատի պէեան իտէրիզ.

Սէվկիլիւ վալիտէ,

Իչպու մէքթուպըմ, մուհթէճիմ օլան էվլատընըզ սիզէ Թագտիմ օլունմագտա տըր : Ֆագաթ պէն մութէէսհիմ տէյիլիմ, չիւնքի սիզ անը ասլա անլայամազսընըզ :

Պէն, ինսանիէթի, քէսափ սէրվէթ իթմիշ օլան պիլճումլէ ճէպպարլարա գարշը մուհաֆազա իթտիմ :

Պու ճէլլատլար ճումհուրիէթի ումումիէ իլէ մահվ ու Նապէտիտ օլաճագլար տըր :

Հէր Նէ իսէ, սէվկիլիւ վալիտէ, սիզ պանա մուգատտէս Թէպէրրիւքեաթընըզը իրսալ իտինիզ :

Գուրտաշլարըմա սէլամ կէօնտէրտիկիմէ պէրապէր, աֆվլարընը տախի թէմէննի իտէրիմ . . . .

Զէյլ. — Պէն զապահաթը տէյիլիմ :

Ձէվճինիզին վուգույի վէֆաթընտա, վէ անըն էլլէրի իչինէ խաչ վազ իտէրէք, էվլատլարընը տուա իթտիրտիկինիզտէ, Նէ ճէսարէթլէ մութթասըֆ իտինիզ իսէ, էյնէ օ ճէսարէթլէ մուտթասըֆ օլունուզ : Մուպարէք տուանըզը պանա իրսալ իտինիզ : Սիզտէն վէ էհալէթիմտէն աֆվըզ տիլէրիմ, չիւնքի պէն վաթանըմ օլան էհալէթէ ասլա հազարէթ իթմէտիմ :

Էվվէթ, գրալլար ճէպպար տըրլար : Վէ գրալ Հիւմպէրթ իչին հէր Նէ գատար օ գապիլտէն օլմասըյը սէօյլէնիլէճէք իսէ տէ, լաքին օ տախի պիր Թագըմ էհալիլէրին ճէպպարը օլան վէ հուգուգու միլլէթի թէճավուզ իյլէյէն պիր րէճէլտէն տօղմըշ տուր : Պէն տախի քէսափ սէրվէթ իթմէք, վէ քէնտույի վիգաէէ վէ մուհաֆազա իթմէք իչին, պիր Թագըմ վէրկիլէր իլէ միլլէթի ֆէտա իթտիրմէքտէ տիր :

Էվլատընըզ
ՃԻՕՎԱՆՆԻ ԲԱՍԱՎԱՆԹ

ՍԱՀԻՊԻ ԳԱԶԷԹԷ
ԿԱՐԱՊԷՏ Ս. ՓԱՆՈՍԵԱՆ